

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 21. maja 2012.
Br. ref.: RK241/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI-114/11

Podnosilac

Veli Kryeziu

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila 2011. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija
Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Veli Kryeziu iz sela Zrze, Opština Orahovac.

Osporena odluka

2. Osporena je presuda Vrhovnog suda Kosova Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila 2011. godine, koja je podnosiocu zahteva uručena 17. maja 2011. godine, kojom je prihvaćen zahtev javnog tužioca Kosova za zaštitu zakonitosti, i kojom su promenjene presude Okružnog suda u Prizrenu, Ac. br. 338/2008 od 06. oktobra 2008. godine i Opštinskog suda u Orahovcu, C. br. 45/2007 od 02. juna 2008. godine, a istovremeno je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva, kojim je tražio utvrđivanje prava vlasništva na nekretnini evidentiranoj kao katastarska parcela br. 835/3 na mestu zvanom „Rakita“ po posedovnom listu br. 97 KZ Zrze, u površini od 0,57.13 ha.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je presuda Vrhovnog suda Kosova Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila. 2011. godine, kojom mu je, prema tvrdnjama podnosioca zahteva, „*povređeno pravo na zaštitu imovine, predviđeno članom 46. stavom 1. Ustava Republike Kosovo,*“ usled imovinsko pravnog spora između podnosioca zahteva i opštine Orahovac u vezi sa utvrđivanjem prava vlasništva nad nekretninom evidentiranom kao katastarska parcela br. 835/3 na mestu zvanom „Rakita“.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članovima 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika.

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 11. avgusta 2011. godine, podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).
6. Dana 21. oktobra 2011. godine, Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva, Opštinski sud u Orahovcu, Okružni sud u Prizrenu i Vrhovni sud Kosova, da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti odluka po predmetu br. KI-114-11.
7. Dana 04. maja 2012. god., nakon razmatranja izveštaja sudije Snezhane Botusharove, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i prof. dr Enver Hasani, je iznelo preporuku sudu u punom sastavu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

8. Ali Kryeziu, inače otac podnosioca zahteva, je bio vlasnik nepokretnosti površine od 0.57.13 ha, na mestu zvanom „Rakita“, trenutno evidentiran u registru prava na nepokretnu imovinu kao katastarska parcela br. 835 KZ Zrze. Pomenuta površina bila je imovina Alia Kryeziua dok je bio živ, a nakon njegove smrti njegovog sina, Velia Kryeziua.
9. Na osnovu opisnog katastra godine 1952, ova površina bila je registrovana u okviru katastarske parcele br. 21 na ime Alia Kryeziua.
10. Na osnovu aero fotogrametrijskog snimka, koji je stupio na snagu 1959. godine, izložen javnom pregledu 1965. godine, a stupio na snagu 1967. godine, sporna parcela dobila je novi broj kao sastavni deo parcele broj 835/1. Tokom stavljanja podataka na uvid javnosti koje je bilo 1965. godine, svaka parcela koju vlasnik nije evidentirao kao svoju,

evidentirana je kao društvena imovina. Za deo sporne parcele br. 835/3 kao deo parcele br. 835/1, s obzirom da se vlasnik nije pojavio da je evidentira kao vlasnik, od strane Komisije je registrovana kao društvena imovina u Registru ABC br. 130 KZ Zrze na ime SO Orahovac.

11. Stupanjem na snagu tehničkog katastra dana 01.01.1969. godine, sporna parcela se evidentira kao društvena imovina SO Orahovca. Parcela br. 835/3 u površini od 0.57.13 ha, podaci ostaju isti u posedovnom listu br. 97 KZ Zrze a vlasništvo na ime društvene imovine SO Orahovac sve do 1999. godine, kada ukazom Privremene vlade Kosova br. 1/1999 po posedovnom listu br.97 menja naziv u državnu imovinu SO Orahovac.
12. U vreme aero fotogrametrijskog snimanja vlasnik pomenute površine nije bio kod kuće, tako da prilikom izlaganja podataka javnog snimka nije bio u stanju da se prijavi kao vlasnik ove sporne nepokretnosti. Zbog toga nepokretnost je registrovana kao društvena imovina. Imajući u vidu da je druga nepokretnost u susedstvu iste, katastarske parcele po katastarskom opisu, je bila registrovana na ime Alia Kryeziua, Ali Kryeziu, a kasnije i njegov sin Veli Kryeziu, prema tvrdnjama podnosioca zahteva nisu mogli da naslute da je ova sporna nepokretnost registrovana kao društvena imovina do dana pokretanja sudskog spora za utvrđivanje prava na imovinu.
13. Imajući u vidu činjenicu da je parcela br. 835/3, (evidencija na osnovu kasnih katastarskih promena) bez ikakve pravne osnove predviđena zakonom za sticanje imovinskih prava, već samo na osnovu aero fotogrametrijskog snimka koji je dat na uvid javnosti godine 1965, registrovana kao društvena imovina, a pravo vlasništvo na ovu nekretninu ima njen vlasnik Ali Kryeziu, a nakon njegove smrti, na osnovu nasledstva - Veli Kryeziu - podnosilac ovog zahteva koji je pokrenuo sudski postupak za utvrđivanje vlasničkog prava.
14. Zbog svega gorenavedenog podnosilac zahteva pokreće sudski postupak u prvom stepenu u Opštinskom sudu u Orahovcu, koji utvrđuje gore pomenute činjenice na osnovu izveštaja stručnjaka geodezije M. K., i izjava svedoka I. K. i Š. K. Na osnovu administrativnih dokaza i utvrđenih činjenica, presudom Opštinskog suda u Orahovcu C. br. 45/2007 od dana 02. juna. 2008. godine utvrđeno je pravo vlasništva Velii Kryeziuu na katastarsku parcelu br. 835/3 KZ Zrze.
15. Protiv ove presude Opštinskog suda u Orahovcu C. br. 45/2007 od dana 02. juna 2008. godine uložena je žalba od strane javnog pravobranioca Opštine Orahovac. Odlučujući o žalbi javnog pravobranioca Okružni sud u Prizrenu je presudom Ac. br. 338/2008 od 06. oktobra 2008. odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio je presudu Opštinskog suda u Orahovcu C. br. 45/2007 od 02. juna 2008. godine.
16. Protiv presude Okružnog suda u Prizrenu Ac. br. 338/2008 od 06. oktobra 2008. godine javni tužilac Kosova podneo je zahtev za zaštitu zakonitosti. Odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti, Vrhovni sud Kosova je presudom Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila 2011. godine, prihvatio zahtev za zaštitu zakonitosti kao osnovan, i na osnovu istog činjeničnog stanja izmenio presude Opštinskog suda u Orahovcu C. br. 45/2007 od dana 02. juna 2008. i Okružnog suda u Prizrenu je presudom Ac. br. 338/2008 od dana 06. oktobra 2008. i odbio tužbeni zahtev tužitelja Veli Kryezija, kojim je tražio utvrđivanje prava vlasništva nad katastarskom parcelom br. 835/3 KZ Zrze. U obrazloženju presude Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila 2011. godine, Vrhovni sud navodi sledeće:

„Tužitelj (podnosilac zahteva) je dužan dokazivati postojanje pravnih činjenica na osnovu kojih se stiče ili se može steći zatraženo pravo na vlasništvo. Tužitelj u tužbi i na sednicama održanim pri sudu prvog stepena izjavljuje da je vlasnik sporne imovine na osnovu nasledstva od svojih prethodnika, ali ne dokazuje način sticanja sporne imovine, niti svog prethodnika. Činjenica da su svedoci izjavili da je tužitelj sporne parcele nasledio od svojih prethodnika, ne predstavlja valjanu pravnu osnovu za utvrđivanje prava vlasništva tužitelju. Sporna imovina od 1965. godine vodi se na ime tužene (Opštine Orahovac) u katastarskim knjigama, a tužitelj nije argumentovano posvedočio da njen prethodnik i tužitelj preduzeli bilo kakve pravne radnje radi povratka sporne imovine u posed, zbog čega je bilo potrebno prihvatiti reviziju tužene kao osnovanu, i da se izmeni presuda suda nižih stepena i tužbeni zahtev tužitelja odbije.“

17. Podnosilac zahteva, nakon rešavanja predmeta pravosnažnom presudom Okružnog suda u Prizrenu Ac. br. 338/2008 od dana 06. oktobra 2008, a pre odlučivanja o vanrednom pravnom leku zahtevu za zaštitu zakonitosti od strane Vrhovnog suda Kosova, predmetnu nepokretnost prodao, tako da se ona danas evidentira u registru nekretnina na ime kasnijeg kupca Agrona Rexhepa Morine

Tvrđenje podnosioca zahteva

18. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosovo Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila. 2011. godine, zahtevajući od Ustavnog suda sledeće:

“ Presudu Vrhovnog suda Kosova Mlc. br. 2/2009 od dana 05.04.2011. g. da se proglasi nezakonitom i da mi se omogući zaštita prava vlasništva predviđena članom 46. stavom 1. Ustava Republike Kosovo.“

Oцена prihvatljivosti zahteva

19. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

20. Član 48. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo predviđa:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

21. Po Ustavu, Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).
22. Podnosilac zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava (vidi Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. God.). Podnosilac zahteva ne navodi na koji način član 46 stav 1 Ustava podržava njegov zahtev, kao što je predviđeno u članu 113.7. Ustava i članu 48. Zakona.
23. U ovom slučaju podnosiocu zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da predstavi svoj slučaj i ospori tumačenje zakona za koje smatra da je netačno, pred Opštinskim sudom u Orahovcu, Okružnim sudom u Prizrenu i Vrhovnim sudom Kosova. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv

Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

24. U odnosu na žalbu podnosioca zahteva o navodnom kršenju člana 46. Ustava, zaštita imovine, Sud podseća da se ovo odnosi samo na postojeću imovinu osobe.
25. Dakle, nada da se davno nestalo imovinsko pravo može povratiti se ne može smatrati „posedovanjem“, a niti uslovna tužba koja je zastarela usled neispunjenja uslova (vidi *Gratzinger i Gratzingerova protiv Češke Republike* (odluka) [VK], br. 39794/98, pasus 69, ESLJP 2002-VII).
26. Međutim, u određenim okolnostima „legitimno očekivanje“ sticanja „aktive“ može takođe uživati zaštitu člana 1. Protokola 1. Dakle, u slučajevima kada je imovinski interes u suštini tužbe, može se smatrati da lice ima „legitimna očekivanja“ ukoliko postoji dovoljna osnova za interes u domaćem pravu, na primer kada postoji uspostavljena sudska praksa domaćih sudova kojom se potvrđuje postojanje istog (vidi *Kopecký protiv Slovačke* [VK], br. 44912/98, pasus 52, ECHR 2004-IX). Međutim, ne može se reći da se legitimno očekivanje pojavljuje u slučajevima kada postoji spor o pravilnom tumačenju i primeni domaćeg prava a podneske podnosioca domaći sudovi kasnije odbiju (vidi *Kopecký*, citiran iznad, pasus 50).
27. Sud podseća da u konkretnom slučaju postoji spor u odnosu na pravilnu primenu i tumačenje primenjivog zakona i da je Vrhovni sud sledstveno odbio podneske podnosioca zahteva.
28. Konačno, uslovi za prihvatljivost nisu ispunjeni u ovom podnesku. On nije uspeo da navede i podrži dokazima da su mu osporenim odlukom navodno povređena ustavna prava i slobode.
29. Iz toga proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (2b) Pravilnika o radu koje predviđa: „*Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava.*“

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona, i pravilom 56. stavom 2. i pravilom 36 (2b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 04. maja 2012. god., je većinom glasova

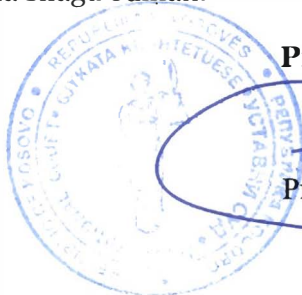
ODLUČIO

- I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. Dr. Enver Hasani